

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5052/2530

นางสาวโสภา บุญรัตน์ โจทก์

นายไพบุลย์ ชมภูนิษฐ์ จำเลย

ป.อ. มาตรา 137, 267

ป.วิ.อ. มาตรา 2(4)

โจทก์ ไม่ทราบว่าจำเลยได้จดทะเบียนสมรสกับน้องสาวของโจทก์ไว้ก่อนแล้ว การที่จำเลยแจ้งต่อนายทะเบียนซึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่ให้ จดข้อความอันเป็นเท็จ ในเอกสาร ราชการซึ่งมีวัตถุประสงค์ใช้เป็นพยานหลักฐานว่าไม่เคยจดทะเบียนสมรส ณ ที่ใดมาก่อนเพื่อขอจดทะเบียนสมรส กับโจทก์ นายทะเบียนจึงจดทะเบียนสมรสให้ ดังนี้ การกระทำของจำเลยทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายโจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 267 ได้

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาววันเพ็ญ ต่อมาจำเลยได้แจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานทะเบียนสมรสซึ่งกระทำการ ตามหน้าที่จดข้อความอันเป็นเท็จในทะเบียนสมรสอันเป็นเอกสารมหาชนและเอกสาร ราชการที่มีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐานว่าจำเลยไม่เคยจดทะเบียน สมรสมาก่อน ขอจดทะเบียนสมรสกับโจทก์ นายทะเบียนหลงเชื่อถ้อยคำของจำเลยจึงจดทะเบียนสมรสให้ ทำให้โจทก์และประชาชนได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137, 267

ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้วมีคำสั่งให้ประทับฟ้องโจทก์ไว้พิจารณา

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 267 ให้
จำคุก 4 เดือน ปรับ 2,000 บาท รอการลงโทษจำคุก 2 ปี

โจทก์ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยหนักขึ้นและไม่รอกการลงโทษ

จำเลยฎีกาว่า โจทก์ไม่ใช่ผู้เสียหาย ไม่มีอำนาจฟ้อง ขอให้ยกฟ้อง ถ้าการกระทำของจำเลย
เป็นความผิดก็ขอให้รอกการลงโทษ

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงได้ความว่า จำเลยได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาววันเพ็ญ
น้องโจทก์ และต่อมาจำเลยได้จดทะเบียนกับโจทก์ โจทก์น่าจะไม่ได้ทราบมาก่อนว่า จำเลยได้จดทะเบียน
สมรสกับนางสาววันเพ็ญน้องโจทก์ไว้ก่อนแล้ว วันเกิดเหตุจำเลยได้แจ้งต่อนายผิคน
นายทะเบียนสำนักทะเบียนเขตพระนครซึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่ ให้จัด
ข้อความอันเป็นเท็จในเอกสารราชการซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยาน หลักฐานว่า ไม่เคย
จดทะเบียนสมรส ณ ที่ใดมาก่อน โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่โจทก์หรือประชาชน
ในการแจ้งความดังกล่าวโจทก์ได้ร่วมกระทำผิดกับจำเลย การกระทำของจำเลยทำให้โจทก์
ได้รับความเสียหาย โจทก์จึงเป็นผู้เสียหายมีอำนาจฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา 267 ได้

ที่ศาลอุทธรณ์ใช้ดุลพินิจกำหนดโทษจำเลยนั้น เหมาะสมแก่รูปคดีแล้วไม่ควรแก้ไข

พิพากษายืน

(ถวิล ทองสว่างรัตน์ - จุรินทร์ จันทรวงศ์ - ปชา วรธรรมพินิจ)

